

17 Μαρτίου, 1989

(ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΠΙΚΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ/στές)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΛΤΔ.,

Εφεσείουσα,

v.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΕΜΕΣΟΥ,

Εφεσιθλήτου.

(Ποινική Έφεση Αρ. 4861).

- 5   *Εργατικά ατυχήματα — Χρήση ακαταλλήλου ικριώματος και παράλειψη συντήρησής του κατά παράβαση των Κανονισμών 9(1) και 11(1) των Περί Οικοδομών και Έργων Μηχανικών Κατασκευών (Ασφάλεια, Υγεία και Ευημερία) Κανονισμών, 1973, αντίστοιχα, και των σχετικών διατάξεων του Περί Εργοστασίων Νόμου, Κεφ. 134, όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους 43/64 και 32/72 — Το καθήκον συντήρησης είναι απόλυτο, ανάλογο με το καθήκον εργοστασιάρχη να θωρακίζει επικίνδυνα μέρη μηχανής — Είναι ακόμα και διαρκές —*
- 10   *Παρ' όλον ότι ο εργοδότης δεν είναι υποχρεωμένος να χρησιμοποιεί τα πλέον σύγχρονα μέσα εργασίας, η χρησιμοποίηση λιγότερο ασφαλών μέσων εργασίας επιβάλλει αναμφίβολα πρόσθετα καθήκοντα για την κατοχύρωση της ασφάλειας των εργαζομένων.*
- 15   *Η νομική προσέγγιση του Δικαστηρίου κατά την εξέταση της εφέσεως αυτής φαίνεται από την πιο πάνω σημείωση. Εν όψει των ευρημάτων του πρωτόδικου Δικαστηρίου η έφεση απορρίφθηκε.*

Η έφεση απορρίπτεται.

- 20   *Αναφερόμενες αποφάσεις:*

Galashiels Gas Co. Ltd. v. O' Donnell (or Millar) [1949] 1 All E.R. 319;

Toronto Powers Co. Ltd. v. Paskwan [1915] A.C. 734;

Reed v. Ellis (1916) 27 O.W.R. 490.

Έφεση εναντίον καταδίκης.

Έφεση εναντίον της καταδίκης από την Εταιρεία Γενικών Κατασκευών Λτδ. που καταδικάστηκαν στις 7 Μαρτίου, 1987 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού (Ποινική Υπόθεση Αρ. 18769/86) για χρήση ακατάλληλου ικριώματος στις οικοδομικές τους εργασίες και παράλειψη συντήρησής του κατά παράβαση των διατάξεων του Κ. 9(1) και Κ. 11(1) των Περί Οικοδομών και Έργων Μηχανικών Κατασκευών (Ασφάλεια, Υγεία και Ευημερία) Κανονισμών, 1973 και των σχετικών διατάξεων του Περί Εργασιών Νόμου, Κεφ. 134 (όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους 43/64 και 32/72). 10

Π. Ιωαννίδης, για τους εφεσείοντες.

Α. Μ. Αγγελίδης, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τον εφεσιθλητο.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Πικής. 15

ΠΙΚΗΣ Δ.: Η έφεση στρέφεται εναντίον της καταδίκης των εφεσείοντων για -

(α) Χρήση ακατάλληλου ικριώματος στις οικοδομικές τους εργασίες και

(β) παράλειψη συντήρησής του,

κατά παράβαση των διατάξεων του Κ9(1) και Κ11(1) των Περί Οικοδομών και Έργων Μηχανικών Κατασκευών (Ασφάλεια, Υγεία και Ευημερία) Κανονισμών, 1973, αντίστοιχα, και των σχετικών διατάξεων του Περί Εργασιών Νόμου - Κεφ. 134 (όπως τροποποιήθηκε από το Ν 43/64 και Ν 32/72). 25

Οι εφεσείοντες είναι εταιρεία γενικών κατασκευών. Οι κατηγορίες είχαν προκύψει από εργατικό ατύχημα που επεισυνέθη στη διάρκεια ανέγερσης πολυκατοικίας από τους εφεσείοντες. Το ξύλινο ικρίωμα (σκαλωσιά) το οποίο χρησιμοποιόταν ως υπόβαθρο εργασίας από δυο εργάτες κατέρρευσε με αποτέλεσμα ο ένας να θρεπεί το θάνατο και ο άλλος να τραυματιστεί. 30

Αφού ανέλυσε και αξιολόγησε τη μαρτυρία το Δικαστήριο θρήκε ότι:- 35

(1) Ξύλινα ικρίωμα παρόμοια με εκείνο που είχε χρησι-

μοποιηθεί από τους εφεσείοντες για τη διεξαγωγή των οικοδομικών τους εργασιών έπουσαν να χρησιμοποιούνται στην οικοδομική βιομηχανία ως βάθρα εργασίας. Έχουν αντικατασταθεί με μεταλλικά ικριώματα που θεωρούνται 5 από πάσης απόψεως ασφαλέστερη εξέδρα για την υποστήριξη εργατών στη διάρκεια εκτέλεσης της εργασίας τους.

10 (2) Η χρήση ξύλινων ικριωμάτων έχει κατά κανόνα περιοριστεί στην περίφραξη πολυκατοικιών για την προστασία διερχομένων από τη πτώση αντικειμένων.

(3) Το ικρίωμα δεν είχε αντιστήριγμα στο έδαφος ή σε άλλη σταθερή βάση, γεγονός που καθιστούσε επισφαλή τη χρήση του ως δάπεδο εργασίας. Το ικρίωμα στηριζόταν στην οικοδομή με οριζόντια σύνδεση.

15 (4) Η σύνδεση των μερών του ικριώματος ήταν χαλαρή, γεγονός που δημιουργούσε πρόσθετους κινδύνους για την ασφάλεια των εργατών που το χρησιμοποιούσαν.

(5) Το ικρίωμα παρουσίαζε έκδηλα σημεία φθοράς.

20 (6) Το σύστημα συντήρησης του ικριώματος ήταν περιστατικό και άκρως ανεπαρκές.

Η κύρια εισήγηση του συνηγόρου των εφεσειόντων είναι ότι τα ευρήματα του Δικαστηρίου παρόλο που καταδεικνύουν ότι η κατασκευή του ικριώματος δεν ήταν καλή, δεν αποδεικνύουν την κατηγορία επειδή δεν τεκμηριώνεται 25 αιτιώδης σχέση μεταξύ των ευρημάτων αυτών και των σκοπών για τους οποίους χρησιμοποιείτο το ικρίωμα. Διαφωνούμε με την εισήγηση αυτή.

Είναι γεγονός ότι ο Κ9(1) συναρτά την κακή κατασκευή του ικριώματος με τη χρήση του ως προϋπόθεση για τη 30 θεμελίωση των συστατικών στοιχείων του αδικήματος. Ο συσχετισμός αυτός απασχόλησε ευθέως το πρωτόδικο Δικαστήριο. Για το λόγο αυτό γίνεται εκτεταμένη αναφορά στην απόφαση για την έλλειψη αντιστηρίγματος και την ανασφάλεια του ικριώματος ως βάθρου εργασίας.

35 Η δεύτερη βασική εισήγηση του κ. Ιωαννίδη περιστράφηκε γύρω από το σύστημα συντήρησης του ικριώματος. Έγινε αναφορά στη μαρτυρία υπαλλήλου των εφεσειόντων, ο οποίος κατέθεσε ότι περιοδικά ήλεγχε την καταλη-

λότητα του ικριώματος ως εξέδρας για την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών. Προκύπτει όμως αθίαστα από τη μαρτυρία ότι ο έλεγχος, ο οποίος γινόταν, ήταν στην ουσία επιφανειακός.

Η απόφαση *Galashiels Gas Co. Ltd. v. O'Donnell (or Millar)** καταδεικνύει τη φύση του καθήκοντος που επιβάλλουν η νομοθεσία και οι Κανονισμοί που αποβλέπουν στην προστασία της ασφάλειας των εργατών στην διάρκεια της εκτέλεσης της εργασίας τους. Το καθήκον συντήρησης είναι απόλυτο, ανάλογο με το καθήκον του εργοστασιάρχη να θωρακίζει τα επικίνδυνα μέρη των μηχανημάτων. Η υποχρέωση για συντήρηση δεν είναι μόνο απόλυτη αλλά και διαρκής. Συμπεράσματα για την επάρκεια της συντήρησης μπορεί να εξαχθούν και από τα περιστατικά του ατυχήματος.

Το θέμα το οποίο είχε απασχολήσει το Δικαστήριο άμεσα στην υπόθεση *Galashiels Gas Co. Ltd.*, ανωτέρω, ήταν η ερμηνεία του άρθρου 21 της αγγλικής νομοθεσίας - *Ο Περί Εργασιών Νόμος*, 1937. Η απόφαση όμως είναι ευρύτερης σημασίας δεδομένου ότι πραγματεύεται το πλαίσιο και την προσέγγιση στην ερμηνεία της νομοθεσίας που αφορά την ασφάλεια των εργοδοτουμένων σε εργοστάσια ή άλλες βιομηχανικές ασχολίες.

Οι Περί Οικοδομών και Έργων Μηχανικών Κατασκευών (Ασφάλεια, Υγεία και Ευημερία) Κανονισμοί, αποβλέπουν στην εξασφάλιση των εργατών έναντι προβλεπτών κινδύνων κατά τη διεξαγωγή της εργασίας τους. Παρόλο που ο εργοδότης δεν είναι, όπως υποδεικνύεται στην αγγλική υπόθεση *Toronto Power Co. Ltd v. Paskwan*** και στην καναδική υπόθεση *Reed v. Ellis**** υπόχρεως να χρησιμοποιεί τα πλέον σύγχρονά μέσα εργασίας - στην προκειμένη περίπτωση μεταλλικά ικριώματα - η χρησιμοποίηση λιγότερο ασφαλών μέσων εργασίας επιβάλλει αναμφίβολα πρόσθετα καθήκοντα για την κατοχύρωση της ασφάλειας των εργαζομένων.

Τα ευρήματα του δικαστηρίου καθιστούσαν αναπόφευκτη την καταδίκη των εφεσείοντων και στις δυο κατηγορίες.

* [1949] 1 All E.R. 319.

** [1915] A.C. 734.

*** [1916] 27 O.W.R. 490.

2 Α.Α.Δ. Εταιρ. Γενικών Κατασκευών ν. Επ. Λειτουργού Εργασίας Πικής Δ.

Η έλλειψη κάθετου αντιστηρίγματος καθιστούσε το ικρίωμα εκ προοιμίου ανασφαλές βάθρο εργασίας. Η κατάσταση του ικριώματος ήταν κακή και η σύνδεση των μερών του χαλαρή, ενώ το σύστημα επιτήρησης ήταν πρόχειρο με αποτέλεσμα η ασφάλεια των εργαζομένων να μένει εκτεθειμένη σε εμφανείς κινδύνους.

Η έφεση απορρίπτεται.

Η Έφεση απορρίπτεται.